

Handläggare
Caroline Finney
Telefon: 0850814918

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2022-02-24

Remiss av reviderad Framkomlighetsstrategi

Svar på remiss från kommunstyrelsen Stockholm stad, dnr
KS 2021/1699

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens
tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Framkomlighetsstrategin från 2012 har reviderats och skickats ut på
remiss till berörda förvaltningar och bolag.

Framkomlighetsstrategin, Stockholms trafikstrategi, tillsammans
med strategin för offentliga rum är två pusselbitar som tillsammans
beskriver utvecklingen av stadens gator, vägar, torg och kajer.

Med utgångspunkt i framkomlighetsstrategin har det vuxit fram ett
ramverk med planer och styrdokument som innehåller mål och
inriktningar för transportsystemets olika delar.

Styrdokument som Cykelplanen, Skyfallsstrategi och
Godstrafikplan konkretiserar genom mål, inriktning för planering
och åtgärder den utveckling av transportsystemet som
framkomlighetsstrategin beskriver. Nya uppdrag och mål sätts
också kontinuerligt i stadens budget som är överordnad ramverket.

Framkomlighetsstrategins mål är att hantera utmaningar som ökad
konkurrens om utrymme i staden, brist på fysisk aktivitet och social
interaktion samt klimatförändringarnas påverkan på staden. De
övergripande inriktningarna konkretiseras i fyra
planeringsinriktningar för hur stadens vägar och gator kan
tillgodose framtida behov på ett balanserat sätt, *Kapacitet*,
Framkomlighet, *Attraktivitet* och *Hållbarhet*.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Stadsmiljö och lokaler

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
start.stockholm

Förvaltningen ser positivt på att staden reviderar
framkomlighetsstrategin för att säkerställa att
planeringsinriktningen är anpassad efter dagens förutsättningar, nya
innovationer och arbetssätt.

Förvaltningens synpunkter på framkomlighetsstrategin är framförallt kopplade till att den tydligare borde rikta in sig på att jämna ut skillnader i resvanor mellan innerstaden och omgivande områden samt att tillgången till offentliga mötesplatser även ska vara attraktiva för boende och besökare i ytterstadsområden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige gav trafiknämnden i uppdrag att revidera framkomlighetsstrategin ur perspektivet av framväxande mobilitetstjänster och delningsekonomi.

Trafikkontoret har nu gjort en revidering av strategin och skickat den på remiss. För fullständig sammanställning över vilka som har tagit del av remissen, se remissbrev.

Förvaltningen tog emot remissen den 20 december 2021 och svar ska skickas senast till Trafikkontoret den 31 mars 2022.

Ärendet

Framkomlighetsstrategins syfte är att beskriva hur stadens vägar och gator kan användas och utvecklas på bästa sätt när staden växer. Den gäller för hela staden och avser både befintliga och nya gator och vägar. Strategin ska vara ett stöd i stadens interna arbete och i samarbete med andra myndigheter, intresseorganisationer, i dialogen med stockholmarna, näringslivet samt andra aktörer.

Inriktningen att prioritera gång, cykel, kollektivtrafik samt effektiv godstrafik föreslås ligga fast i den reviderade strategin. Fyra planeringsinriktningar pekats ut: kapacitet, framkomlighet, attraktivitet och hållbarhet.

Framkomlighetsstrategin ger en övergripande inriktning, att prioritera kapacitetsstarka färdmedel, öka pålitligheten för samtliga trafikanter. Strategin betonar avsättning av kvalitativ yta till vistelse samt nyttjande av ny teknik. Den är vägledande för vart vi ska, vad vi ska driva och hur vi ska planera. Framkomlighetsstrategin består av planeringsinriktningar och beskriver de viktigaste åtgärdsområdena. Respektive förvaltning och bolag har ansvar för att ta fram åtgärder som leder verksamheten i rätt riktning.

Dagens offentliga rum och transportsystem

Människor bor i städer för att få tillgång till många möjligheter – jobb, skolor, affärer, upplevelser och andra människor. Det viktiga är tillgänglighet, att smidigt komma fram till sitt mål. För att få ett fungerande och hållbart transportsystem behöver staden fokusera på att förflytta människor och gods istället för fordon.

Upplevelsen av stadens gator och andra offentliga rum påverkar vår hälsa, hur vi väljer att resa och umgås med andra. Genom att vara ett andra vardagsrum kan de höja livskvaliteten för många som till exempel bor ensamma eller är trångbodda. Offentliga rum, som fickparker och torg, bidrar också med ekosystemtjänster som bland annat fördröjning av dagvatten och skugga från träd.

Stockholm är en kollektivtrafikstad med ett högkvalitativt kollektivtrafiksystem som är viktigt att värna. En dryg tredjedel av resorna görs med kollektivtrafik inom staden. Ytterligare en dryg tredjedel av resorna görs till fots vilket visar att Stockholm också är en fotgängarstad. Drygt tio procent av resorna inom staden görs med cykel. Staden ska bli en cykelstad och genomför stora satsningar för att öka cykelresandet ytterligare. Biltrafiken står för drygt tio procent av resorna inom staden, men är betydligt vanligare för resor till och från Stockholms stad.

Planeringsinriktningar

Strategins övergripande inriktning konkretiseras i fyra planeringsinriktningar för hur stadens vägar och gator kan tillgodose framtida behov på ett balanserat sätt.

Planeringsinriktningarna gäller för både befintliga och nya vägar och gator i hela staden, samt för torg och kajer med trafikytor. Det är viktigt att planeringen samordnas med byggande av nya bostäder och arbetsplatser samtidigt som staden tar hand om och förbättrar de offentliga rum vi redan har.

- **Kapacitet**
Gång, cykel och kollektivtrafik ska ges mer utrymme för att kunna förflytta fler människor på samma yta. Effektiva godstransporter ska främjas. Rörlig trafik prioriteras framför stillastående fordon.
- **Framkomlighet**
Restiden för kollektivtrafiken ska minska. Framkomligheten ska förbättras för gång, cykel, och effektiv godstrafik. Pålitligheten ska bli bättre för samtliga trafikslag genom att styra resande med innovativa lösningar, prissättning och samverkan.
- **Attraktivitet**
Stadens gator ska bli attraktiva och leva upp till sin roll som ett av Stockholms viktigaste offentliga rum, här bidrar både invånare och näringslivet. De offentliga rummen ska planeras för att uppmuntra till rörelse i vardagen för alla genom att förbättra gångvänligheten och vistelsekvaliteterna i hela staden.

- **Hållbarhet**

Alla människor ska kunna röra sig och vistas utifrån sina förutsättningar i hela staden. Genom att främja innovation, elektrifierade transporter och styra bilanvändning till de resor där bilen gör mest nytta för samhället minskar buller, trafikolyckor och utsläpp från fordonstrafiken.

Mål för en stad med god framkomlighet

Framkomlighetsstrategin har tagits fram utifrån Stockholms stads Vision 2040 och Stockholm stads Översiktsplan.

Framkomlighetsstrategin och strategin för offentliga rum, är tillsammans verktyg för att åstadkomma ett framkomligt och attraktivt transportsystem och en stad som erbjuder många möjligheter till ett rikt liv. Respektive plan innehåller mål, inriktning för planering och åtgärder för utvecklingen av transportsystemet.

Åtgärdsområden

Framkomlighetsstrategin beskriver åtgärdsområden som staden kan arbeta med eller främja för att transportsystemet ska bidra till en hållbar stad.

En inbjudande och inkluderande stad

Ett viktigt fokus är att göra transportsystemet tryggt, rättvist och jämlikt för alla. Staden kan arbeta med att skapa möjligheter för fler att ta del av vad stadens har att erbjuda. Satsningar ska ske på yteffektiva och kapacitetsstarka färdmedlen. Staden kan tydliggöra sociala nyttor som kan skapas och arbeta med fler metoder för att öka jämlikheten.

Stockholmarna ska vara säkra i trafiken

Stadens trafiksäkerhetsplan tillsammans med underliggande åtgärdsplaner för hastigheter och säkra skolvägar pekar ut inriktningen för trafiksäkerhetsarbetet i staden. Att öka hastighetsefterlevnaden samt minska gåendes och cyklisters singelolyckor är viktiga delar i trafiksäkerhetsarbetet.

Driva teknikutveckling genom innovation och upphandling

Staden ska satsa på innovationer och ett strategiskt samarbete med andra städer, näringslivet samt en användningsorienterad forskning för att främja en långsiktig hållbar utveckling av transportsystemet. Med demoprojekt och innovationsupphandlingar kan staden finna nya idéer och nyttor. Staden ska verka för teknikutvecklingen på fordons- och bränslesidan genom offentlig upphandling av egna fordon och genom att ställa krav på underleverantörer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Stadsmiljö och lokaler.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att staden reviderar framkomlighetsstrategin för att säkerställa att planeringsinriktningen är anpassad efter dagens förutsättningar och nya innovationer och arbetssätt.

Förvaltningen ser även positivt på att framkomlighetsstrategin prioriterar hållbara och kapacitetsstarka transportsätt i planeringen och att bilismens inflytande och påverkan på stadens miljöer och människor kan minska.

Förvaltningen välkomnar att stadens uppmärksammar den stora parkeringsvolymen i vägnätet. Att parkering vid ny exploatering ska rymmas i fastigheten för att undvika kantstensparkering ser förvaltningen som positivt. I dagsläget finns stora ytor med kantstensparkering kopplat till befintlig bebyggelse, det vore bra om strategin på något sätt behandlade hur detta ska hanteras när det finns behov av att prioritera/planera om dessa sektioner i vägnätet.

Gåfartsvägar kommer att introduceras i utvecklingen av Slakthusområdet i Enskede-Årsta-Vantör. Förvaltningen ser det som positivt ur ett framkomlighetsperspektiv med prioritering av gående och cyklister. Det kan uppstå en viss risk för missförstånd när bilar, cyklar och gående möts. Därför är det viktigt med tydlig skyltning av gällande trafikregler.

Tydlighet är även viktigt när man separerar gång – och cykelväg, här har risk för olyckor uppstått då trafikanter varit osäkra på om gång- och cykelväg varit kombinerad eller ej. Tydlig vägmarkering och skyltning av gällande trafikregler är även viktig här.

På gång-och cykelväg som är extra bred har förvaltningen haft problem med bilar som använder väg som genomfart. Här finns det behov av bommar som hinder samt tydlig skyltning av gällande trafikregler.

Strategin syftar till att på olika sätt skapa hållbara resvanor och attraktiva stadsmiljöer att vistas i. Bland annat står det att barriärer för oskyddade trafikanter ska planeras bort och att vistelsevärdena i de offentliga rummen ska förbättras för att människor ska vilja vara där. I många fall kräver detta investeringar, och lämpliga tillfällen för denna typ av åtgärder vid större exploateringsprojekt.

Exploateringsprojekt gällande stadsutveckling följer en ekonomisk modell, där alla åtgärder ska finansieras av intäkter från respektive projekt. Effekten av detta är att områden med lägre markpriser, får

mindre ekonomiska resurser för att investera i bland annat gång- och cykelvägar och offentliga platser. Förvaltningen bedömer att detta leder till att förutsättningarna att nå mål från strategin är starkt kopplade till geografiskt läge och närhet till innerstaden.

I Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsområde finns tre verksamhetsområden utpekade i Stockholms stads översiktsplan. Det kan finnas motsättningar mellan prioriteringar för gång- och cykelvägar som urbana stråk och godstrafik från verksamhetsområdena. Det är viktigt att även godstrafiken uppmärksammas i framtida planering och kan fungera bra.

I stycket om *Förändrade vanor som kräver flexibilitet* kan den kommande förordningen om Fastighetsnära förpackningsinsamling från 2023 nämnas som en konkurrent om utrymme i stadsrummet. Den kan komma att innebära mer frekvent upphämtning av avfall med tunga fordon.

Barnperspektiv

Barn gynnas på många olika sätt av en väl fungerande och säker stadsmiljö med prioritering av gående och cyklister som främjar en god hälsa. Framkomlighetsstrategin skapar en mer samordnad syn på stadens styrdokument som Plan för säkra skolvägar, Cykelplan och Trafiksäkerhetsplan.

Framkomlighetsstrategin har många fördelar för barn och ungdomar som en trafiksäkrare miljö, vilket främjar barns utveckling och möjlighet till självständig rörelse i staden. Detta medför att barn och ungdomar själva kan gå, cykla eller åka kollektivt mellan hem, skola och aktiviteter och slipper då en beroendeställning till föräldrar som behöver skjutsa dem. Offentliga rum skapar även möjlighet till gemenskap och andrum i staden vilket främjar god mental och fysisk hälsa.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Kersti Tagesson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev om reviderad framkomlighetsstrategi

2. Remissbrev med komplettering av reviderad framkomlighetsstrategi
3. Remissunderlag: Tjänsteutlåtande om reviderad framkomlighetsstrategi
4. Remissunderlag: Protokollsutdrag trafiknämnden om reviderad framkomlighetsstrategi
5. Bilaga 1: Framkomlighetsstrategi – många möjligheter till rörelse och vistelse

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-02-06
Kersti Tagesson, Avdelningschef	2022-01-31